

یلدای امسال بدون آجیل سر می‌شود

با وجود این که تولید اقلام مختلف آجیل امسال بین ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش داشته اما این فراوانی قیمت‌ها را پایین نیاورده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، با شیوع ویروس کرونا دوره‌های فامیلی و گپ و گنده‌های دوستانه آخر هفته‌ها، گرچه نه برای همه، ولی برای بیشتر مردم تعطیل شده و حالا همه ما عادت کرده‌ایم مناسبت‌ها را با جمع کوچک خانواده خوش یا شاید هم بد بگذرانیم و صبر کنیم و امیدوار باشیم این بلا نیز بگذرد. شب‌چله بعد از عید نوروز، محبوب‌ترین جشن ملی ایرانی‌هاست و گرچه این یکی، دو دقیقه بیشتر و کمتر بودن، اثر معناداری روی زندگی ما نمی‌گذارد، اما هر سال شور و حال رسیدنش به بازار سرد پاییز رنگ شاد نارنجی می‌بخشد.

امسال اما از شور و حال هر سال خبری نیست، مغازه‌ها خلوت‌تر بوده و رفت و آمدها در بازار کمتر. از راسته آجیل‌فروش‌ها در بازار بزرگ گرفته تا آجیل فروشی‌های معروف و برند تا فروشگاه‌های کوچک و معمولی سطح شهر، هیچ‌کدام در روزهای اوج نیستند. مردم می‌آیند و می‌روند و گاهی خرید هم می‌کنند، اما نه مغازه‌ها مثل پارسال پر می‌شود و نه خریدها به اندازه شب‌های چله گذشته است. حجم پایین خریدها نشان از این دارد که مهمانی و دوره‌های بزرگی در راه نیست و تنها قرار است یادی از یلدا در خانه‌ها زنده بماند و شاید تقالی به دیوان حافظ، تا دلخوشی‌های اندک این روزها و شب‌ها بیشتر از این، رنگ نیابد.

آجیل ارزان نمی‌شود

آجیل در شرایط عادی هم تقریباً هیچ‌وقت کالای ارزانی برای بیشتر خانوارها نبوده است؛ حتی پسته با مزیت بالای تولید و صادرات. اما پسته، بادام یا گردو فرقی ندارد، هر سال که به هر دلیل، تولید یکی از اقلام آجیل کاهش یافته، گرانی این محصول را رقم زده است. آخرین بار سال ۹۷ بود؛ سالی که افت تولید پسته به افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها انجامید. اما درباره شرایط برعکس چطور؟ امسال مسئولان صنفی از افزایش تولید می‌گویند.

علیرضا ارزانی‌مقانی، رئیس اتحادیه کشوری آجیل و خشکبار شرایط بازار آجیل کشور را از لحاظ عرضه خوب توصیف و اعلام کرده بهبود وضعیت آب‌وهوایی و کاهش ۴۰ درصدی صادرات، تولید را افزایش و عرضه آجیل و خشکبار را در بازار داخلی در شرایط خوبی قرار داده است. با این حال، نگاهی به قیمت‌ها در بازار نشان می‌دهد که این افزایش تولید به کاهش قیمت منجر نشده است.

ارزانی‌مقانی، قیمت هر کیلوگرم آجیل ۴ مغز را ۱۹۰ تا ۲۴۰ هزار تومان و قیمت آجیل شیرین مخصوص شب یلدا را ۱۲۰ تا ۱۸۰ هزار تومان اعلام کرده است، اما در بیشتر فروشگاه‌ها قیمت از این بالاتر است.

کرونای گرانی

به نظر می‌رسد کرونا تنها عامل کاهش خرید آجیل نباشد. قیمت آجیل هم همپای بقیه اجناس از ابتدای امسال افزایش داشته و این رشد به گفته رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار تهران بین ۴۰ تا ۵۰ درصد در کل اقلام ارائه شده بوده است. با توجه به قیمت ۱۱۰ هزار تومانی آجیل در شب‌چله سال ۹۸ و گفته‌های مسئولان استانی و کشوری این صنف به نظر می‌رسد نباید امسال شاهد قیمت بالای ۲۰۰ هزار تومان برای آجیل باشیم، اما مشاهدات نشان می‌دهد میانگین قیمت هر کیلو آجیل هم‌اکنون ۳۰۰ هزار تومان است. یکی از فروشگاه‌های معروف آجیل و خشکبار که شعبه‌های متعددی در سطح شهر دارد، قیمت هر کیلوگرم آجیل شب یلدا را ۲۲۰ هزار تومان و قیمت هر کیلو آجیل مخلوط رویال را ۳۸۵ هزار تومان تعیین کرده است.

قیمت هر کیلوگرم آجیل شیرین با پوست هم در این فروشگاه ۲۴۰ هزار تومان و قیمت آجیل مغز شور ۳۷۵ هزار تومان تعیین شده است. انواع ویژه‌تری از آجیل هم در این فروشگاه هست که قیمت‌های ویژه‌تری هم دارد. در مغازه‌های کوچک‌تر هم اگر پسوند ممتاز در کنار نام آجیل آمده باشد، قیمت از این کمتر نیست.

فروشگاه به نسبت کوچکی در یکی از مناطق غرب تهران هر کیلو آجیل ممتاز شب یلدا را ۲۸۵ هزار تومان قیمت‌گذاری کرده و آجیل درجه یک و با پوست را ۲۲۰ هزار تومان می‌فروشد. قیمت حتی در فروشگاه‌های آنلاین که معمولاً برای فروش بیشتر تخفیف قائل می‌شوند هم از این کمتر نیست و حتی بدتر است؛ ۳۶۵ هزار و ۵۰۰ تومان برای هر کیلو آجیل ۵ مغز خام، ۳۶۵ هزار و ۵۰۰ تومان برای آجیل ۵ مغز ویژه و ۴۱۷ هزار تومان برای هر کیلو آجیل ۴ مغز شور قیمت تعیین شده و این درحالی است که مشخص نیست بعد از پرداخت پول آیا جنسی با همان کیفیت عنوان شده دریافت می‌کنید یا خیر.

چرا فراوانی به ارزانی منجر نمی‌شود؟

تولید اقلام مختلف آجیل امسال بین ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش داشته و به همین دلیل کمبودی در هیچ‌یک از اقلام دیده نمی‌شود، اما این فراوانی قیمت‌ها را پایین نیاورده است. رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار تهران، از افزایش ۴۰ تا ۵۰ درصدی قیمت انواع آجیل خبر می‌دهد و ۳۰ درصد از آن را ناشی از افزایش دستمزد می‌داند. مصطفی احمدی، معتقد است افزایش تولید باعث شده قیمت آجیل و خشکبار با وجود رشد هزینه‌های تولید، «چندان» بالا

نرود، اما همین افزایش نه چندان زیاد قیمت در کنار دیگر هزینه‌های خانوار و کاهش قدرت خرید، آجیل را امسال از لیست خرید تعداد بیشتری از مردم خط زده است.

بیشتر بخوانید؛

طرح تشدید کنترل قیمت آجیل و خشکبار شب یلدا اجرا می‌شود

فروش آجیل، خشکبار و شیرینی ممنوع است

به گفته احمدی، افزایش قیمت در اقلام ایرانی آجیل، بیشتر از وارداتی‌ها بوده است. او می‌گوید: امسال با توجه به افزایش تولید آجیل، قیمت اقلام وارداتی تأثیر چندانی بر بازار نداشت و حتی با وجود رشد قیمت ارز، قیمت آجیل وارداتی به اندازه تولید داخل گران نشد. در مقطعی از امسال گردو به کشور وارد شد تا بازار این محصول متعادل شود، اما مهم‌ترین آجیل وارداتی که به دلیل سازگار نبودن با آب و هوای کشور در ایران کشت و تولید نمی‌شود و باید حتماً با واردات تامین شود، بادام هندی است. نکته جالب در خصوص این محصول، ممنوعیت ثبت سفارش واردات آن است؛ تصمیمی غیراصولی که باعث شده تقاضای بازار برای این محصول تماماً از طریق قاچاق تامین شود. با این حال، بادام‌هندی در بازار کشور به وفور و البته با قیمت بالای ۳۰۰ هزار تومان در هر کیلوگرم یافت می‌شود.

کرونا؛ هم سود و هم ضرر

اسفند ۹۸ کرونا مردم را در خانه‌ها حبس کرد و صنف آجیل و خشکبار هم مثل دیگر اصنافی که بهترین فصل فروششان شب عید است، ضرر و زیان فراوانی را متحمل شدند، اما در ادامه شرایط تغییر کرد. تحقیقات نشان داد مصرف خوراکی‌های با طبع گرم برای افزایش مقاومت بدن مفید است و توصیه کارشناسان به خوردن آجیل باعث شد برخلاف روال هر سال که بعد از تعطیلات عید دیگر خرید آجیل معنا و مفهومی برای مردم نداشت (به گفته رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار تهران)، امسال آجیل‌فروشی‌ها از همان روزهای بعد از عید کاسبی خوبی داشته باشند و خانواده‌ها بیشتر از هر سال از خرید آجیل استقبال کنند.

گرچه رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار تهران از خسارت قرنطینه دوم به این صنف می‌گوید، اما تجربه هرساله نشان می‌دهد بیشتر مردم خرید را به هفته آخر ماکول می‌کنند و به نظر نمی‌رسد رفتن به گروه دوم شغلی و تعطیلی ۲ هفته ابتدای آذر زیان قابل توجهی برای آجیل‌فروشان محسوب شود، اما با این حال نمی‌توان از این ضعف مدیریت بازار چشم‌پوشی کرد که در همین مدت تعطیلات ۲ هفته‌ای گروه دوم شغلی از جمله آجیل‌فروشان، انواع مغزهای آجیل در سوپرمارکت‌ها، خواربارفروشی‌ها و حتی در پیاده‌روها توسط دستفروشان عرضه می‌شد، اما فروشندگان اصلی از عواید فروش محروم بودند.

خرید اقتصادی؛ پارسال ۱۵، امسال ۵۰ هزار تومان

قیمت تمام اقلام معمول و موردنیاز برای شب یلدا دست‌کم دوبرابر شده است. از آجیل که بگذریم، شیرینی دانمارکی از ۲۸ هزار تومان پارسال به ۴۵ هزار تومان رسیده و دیگر شیرینی‌ها هم به همین میزان یا حتی بیشتر افزایش قیمت داشته‌اند. قیمت هر کیلو انار ۱۸ تا ۲۲ هزار تومان شده و هر کیلو هندوانه به طور میانگین ۷ هزار تومان قیمت دارد که یک هندوانه کوچک کمتر از ۲۰ هزار تومان آب نمی‌خورد. برآورد قیمت‌ها نشان می‌دهد برای اینکه یک خانواده ۳ یا ۴ نفره، بدون حضور مهمان بتواند یک شب یلدا کم‌هزینه، اما کامل را برگزار کند، باید حداقل نیم‌کیلو آجیل، نیم‌کیلو شیرینی و یک کیلو میوه تدارک ببیند. این خانواده با احتساب میانگین ۱۳۰ هزار تومان برای آجیل و حدود ۲۲ هزار تومان برای شیرینی و با فرض اینکه فقط یک هندوانه کوچک ۲.۵ کیلویی یا فقط ۴ عدد انار به‌عنوان میوه خریداری کند و هیچ میوه دیگری نخرد، باید حداقل ۴۰ هزار تومان فقط برای میوه بپردازد. مجموع این هزینه‌ها نزدیک به ۲۰۰ هزار تومان می‌شود؛ یعنی ۵۰ هزار تومان به ازای هر نفر که این میانگین برای هر نفر، پارسال فقط ۱۵ هزار تومان بود.

منبع: گسترش نیوز